

Een halve eeuw

Jubilea

In oktober 2024 hadden we een dubbel jubileum kunnen vieren, Liny 65 jaar en ik 60 jaar geleden begonnen in het onderwijs. Maar dat is ongemerkt voorbij gegaan, om de simpele reden dat we daar helemaal niet aan gedacht hebben.

Nu ben ik 50 jaar dominee, om precies te zijn: ik ben op 29 februari 1976 in het ambt bevestigd. En ik zeg het gewoon maar, want zoiets verzwijgen lukt toch niet, zoals ik 10 jaar geleden ervaren heb.

Dit jubileum mag ik beleven, maar wat zou het passend geweest zijn als we dit samen hadden kunnen meemaken. Liny zag mijn interesse voor theologische lectuur en bracht me ertoe mijn baan op te zeggen om theologie te gaan studeren, in het besef

dat we een aantal jaren op een houtje zouden moeten bijten, al viel dat laatste eigenlijk nog best mee. Ze heeft me altijd gestimuleerd, eenmaal dominee geworden zei ze: "Je moet ervoor zorgen dat ik wat nieuws hoor."

Daaruit sprak een sterke behoefte aan heroriëntatie.

Toen we elkaar leerden kennen, stond ze al langere tijd vrij kritisch tegenover de kerkelijke wereld waar-

in wij opgegroeid zijn. En het betekende dat ik stevig moest blijven studeren, want als goed gereformeerd opgevoede vrouw wist ze héél veel. Daarnaast, vooral in de eerste jaren, gaf ze feedback niet alleen over de inhoud van mijn preken, maar ook, lerares Nederlands, over de taalkundige en didactische oneffenheden. Ze is altijd mijn sparringpartner en stimulans gebleven. En ik maar genieten van haar snelle en rake inzichten.

Heroriëntatie

Mijn betrokkenheid bij kerk en theologie is niet los te denken van mijn biografie, althans van het hoofdstuk 'kerk' in mijn biografie. Probeer je in te denken dat je 25 jaar bent en dan al twee kerkscheuringen hebt meegemaakt. Nou ja, bij de eerste scheuring was ik één jaar, dus daar heb ik toen niet al te veel van gemerkt, maar die had terdege zijn doorwerking in de opvoeding. En in mijn 25e jaar ging het weer los.

Ik heb nooit kunnen begrijpen dat kerkelijke groepen die zoiets meemaken, gewoon op dezelfde voet doorgaan. Je zou toch denken dat er alle redenen zijn om met elkaar te analyseren wat er nu achter zo'n rampzalige gebeurtenis steekt. Die beweging heb ik niet kunnen waarnemen, althans niet direct.*

Persoonlijk beleefde ik die tijd als een tijd van crisis, om tot de conclusie te komen dat er een ernstige weeffout in het systeem zit, met overigens oude papieren. De weeffout bestaat uit een onveranderlijke 'ware leer', die dan ook koste wat het kost gehandhaafd moet worden. Nieuwe ideeën werden door de geschiedenis heen aangemerkt als afwijking, te bestrijden afwijking, zo niet als ketterij. Dat heeft heel wat mensen het leven gekost.

Deze crisis motiveerde mij sterk om vragen toe te laten, om het eufemistisch uit te drukken. De belangrijkste vraag die in mijn werk voorrang had, luidde: zeggen de teksten nu echt wat de kerkelijke leer ervan gemaakt heeft? En ik heb me vaak verbaasd over de afstand tussen de bijbeltekst en de gangbare opvattingen.

Nu merkte ik in de eerste jaren als predikant, dat een belangrijk deel van de gemeente niet zat te wachten op vernieuwende inzichten. Gelovigen kregen het gevoel dat er aan de pöten van hun stoel gezaagd werd. Die heetten toen 'veronrusten', en ze lieten luid en duidelijk van zich horen. Ik kreeg zelfs ongevraagd een boekje in de bus: 'Theologie van de veronrusting'.

Anderen leefden er van op, gelovigen die zich minder thuis waren gaan voelen bij de aloude ideeën. Dat bracht de nodige spanning met zich mee. Ik worstelde met een dilemma: hoe de nodige vernieuwing onder woorden te brengen – en ja, die wás nodig – zonder goedwillende gelovigen in verwarring te brengen.

Vaak moest ik een aarzeling overwinnen: kon ik zeggen wat ik dacht te moeten zeggen? Was het 'pastoraal verantwoord'? Of was ik stilletjes van binnen ook een beetje bang voor afwijzing of om een probleem aan mijn broek te krijgen?

Secularisatie

In die eerste jaren kwam het wel voor dat mensen de kerk verlieten. Onder mijn leeftijdsgenoten zijn er zelfs behoorlijk veel, maar de echte leegloop moest nog komen. Het proces van secularisatie was in aantocht, bijna luidruchtig.

-- vervolg op pagina 3 --

In zijn column op pagina 8 schrijft ds Jan Waagmeester over het boek dat hij ter gelegenheid van zijn jubileum uitbrengt, o.a. te verkrijgen na de viering op 22 februari.

Kerkdiensten

Zondag 1 maart

Ontmoetingskerk	10.30 uur	Ontmoetingsviering (oec) ds Wouter Slob / pastor Joska v/dr Meer
Stevenskerk	10.00 uur	ds Ekkehard Muth
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	diaken Theo van Driel

Collecte voor: 1. Libanon: stabiele samenleving bouwen
2. PGN

Zondag 15 maart

Bartholomeüskerk	10.00 uur	ds Wouter Slob (HA)
Ontmoetingskerk	09.30 uur	werkgroep diaconie
Stevenskerk		viering in Paduakerk i.v.m. Stevensloop
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds Marieke Fernhout (HA)

Collecte voor: 1. Moldavië: opvang ouderen en kinderen
2. PGN: onderhoud gebouwen

Zondag 29 maart Palmpasen

Ontmoetingskerk	10.30 uur	oecumenische viering met PKN, RK en Studentenkerk pastores Marije Klijnsma & Joska vd Meer
Stevenskerk	10.00 uur	ds Ekkehard Muth
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds Loes Kraan

Collecte voor: 1. The Other Kid: onderwijs in Oeganda
2. PGN

Kerkdienst online (terug)kijken

U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk via internet beluisteren of (terug)kijken:

[www.pkn-nijmegen.nl/
eredienst/kerkdiensten-online](http://www.pkn-nijmegen.nl/eredienst/kerkdiensten-online)

Zondag 22 februari

Maranathakerk	09.30 uur	ds Wouter Slob (HA)
Stevenskerk	10.00 uur	ds Paul Oosterhoff
Studentenkerk	11.00 uur	ds Marieke Fernhout

Collecte voor: 1. Stichting Mawteni (Nijmegen)
2. PGN

Zondag 8 maart

Maranathakerk	09.30 uur	ds Wouter Slob
Stevenskerk	10.00 uur	Daan Savert / mgr. Joris Vercammen
Studentenkerk	11.00 uur	pastor Nicole Schubert

Collecte voor: 1. Stichting Straatmensen (Nijmegen)
2. PGN

Zondag 22 maart

Maranathakerk	09.30 uur	drs. Hettie Oudelaar
Stevenskerk	10.00 uur	Joost Koopmans OSA / Leo Oosterveen, o.p.
Studentenkerk	11.00 uur	viering

Collecte voor: 1. Marikenhuis (Nijmegen)
2. PGN

**Licht
dat leven
geeft**

Digitale 40-dagenretraite

Meer info op pag. 7

inschrijving:
40dagenretraite.org **ignatiushuis**

Steeds meer ben ik gaan denken dat het verzet binnen de kerk tegen de wetenschap in de 19e eeuw een kiem gelegd heeft voor de secularisatie. Even ongenueanceerd gezegd: we hebben toen de boot gemist.

Wetenschap en geloof werden niet elkaars vrienden. De kerk had al langer wantrouwen gezaaid. Daar is nieuwe kennis niet mee tegen te houden, en de kerk bleek ook altijd aan het kortste eind te trekken. De houding van wantrouwen en afwijzing is dan ook juist voor het geloof uiteindelijk alleen maar schadelijk. Geloof dient wetenschappelijke verworvenheden serieus te nemen, of veroordeelt zichzelf tot een plaats in een museum. Er zijn natuurlijk mensen die graag een museum bezoeken, maar geloof hoort in het dagelijks leven thuis. En ik moet ook toegeven: heroriëntatie die mijn generatie zocht – en bracht, heeft de secularisatie niet kunnen stoppen, al weet je ook weer niet hoeveel mensen gebleven zijn dankzij ruimte voor nieuwe vormen van geloof. In ieder geval hoor ik daar zelf bij.

Het gaat goed met de kerk

Ja, die zin kom ik tegen in een van mijn preken, en ik schets in die preek hoe gelovigen zich in de laatste decennia onbevreesd kunnen uitspreken. We ontmoeten interesse in plaats van afwijzing, we kunnen praten over onze gevoelens, over onze vragen, over onze vreugde. Er is iets ontstaan van wat de apostel Paulus aanraadt: wees blij met wie zich verblijdt, heb verdriet met wie verdriet heeft. De bijbel is op zijn pootjes terechtgekomen, niet meer het laatste woord en daarmee basta. We zijn deelnemers geworden van het gesprek dat in de bijbel hoorbaar is. Wat mij betreft gulzig en wel.

Voor mij is het een vreugde geweest toen ik merkte dat ik zonder spanning onder woorden kon brengen wat ik opgevangen had in de teksten die ik ging bespreken. Het zal ook te maken hebben met ervaring. Ik heb in de zomer van 1998 een studieverlof gewijd aan het ambt en dat ontwikkelde zich tot reflectie over de manier waarop ik met de traditie omgegaan ben, en daardoor en daarmee met de gemeente. Ik was toen dus ruim twintig jaar predikant en ik kon toen die schroom, die aarzeling achter mij laten. En ik merkte dat het klimaat in de kerk van die dagen aan een predikant daar alle ruimte voor bood.

Het gaat goed met de kerk! Daarom ben ik van mening dat de kerk moet blijven. Het verhaal dat er gaat is er te goed voor om te versloffen.

Jan Waagmeester

* Latere generaties hebben wel teruggekeken en dat resulteerde onder meer in een werkelijk unieke gebeurtenis: een synode die excuses uitspreekt voor het onrecht dat mensen bij de scheuring van 1968 hebben ondergaan. Dat gebeurde door de synode van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, maart 2020. Een ontroerend moment.

Geef vandaag voor de kerk van morgen

Bijbelleesrooster

dinsdag	17 februari	Psalm 103	zaterdag	7 maart	1 Samuël 14:23b-35
woensdag	18 februari	Matteüs 6:1-18	zondag	8 maart	1 Samuël 14:36-46
donderdag	19 februari	Matteüs 6:19-34	maandag	9 maart	1 Samuël 14:47-15:9
vrijdag	20 februari	Matteüs 7:1-14	dinsdag	10 maart	1 Samuël 15:10-23
zaterdag	21 februari	Matteüs 7:15-8:1	woensdag	11 maart	1 Samuël 15:24-35
zondag	22 februari	Romeinen 5:1-11	donderdag	12 maart	Romeinen 7:1-12
maandag	23 februari	Romeinen 5:12-21	vrijdag	13 maart	Romeinen 7:13-25
dinsdag	24 februari	Romeinen 6:1-14	zaterdag	14 maart	1 Samuël 16:1-13
woensdag	25 februari	Romeinen 6:15-23	zondag	15 maart	1 Samuël 16:14-23
donderdag	26 februari	1 Samuël 10:17-27	maandag	16 maart	1 Samuël 17:1-15
vrijdag	27 februari	1 Samuël 11:1-13	dinsdag	17 maart	1 Samuël 17:16-30
zaterdag	28 februari	1 Samuël 11:14-12:11	woensdag	18 maart	1 Samuël 17:31-40
zondag	1 maart	1 Samuël 12:12-25	donderdag	19 maart	1 Samuël 17:41-54
maandag	2 maart	1 Samuël 13:1-15a	vrijdag	20 maart	1 Samuël 17:55-18:5
dinsdag	3 maart	1 Samuël 13:15b-14:3	zaterdag	21 maart	1 Samuël 18:6-16
woensdag	4 maart	1 Samuël 14:4-15	zondag	22 maart	1 Samuël 18:17-30
donderdag	5 maart	1 Samuël 14:16-23a	maandag	23 maart	1 Samuël 19:1-17
vrijdag	6 maart	Psalm 25	dinsdag	24 maart	1 Samuël 19:18-24

Blik op de Kerkenraad (72)

De eerste vergadering van de Kleine Kerkenraad (KKR) in het nieuwe jaar vond op 14 januari plaats. Behalve elkaar informeren van wat er speelt in de verschillende thematische werkgroepen, heeft de KKR deze vergadering uitgebreid stilgestaan bij de staat van de financiën en het toekomstig verloop ervan. Dit stemt niet vrolijk en dat was helaas ook al zo in de afgelopen jaren. Er moest door het jaarlijks optredend tekort (minderende inkomsten en groter wordende uitgaven) telkens op het vermogen worden ingeteerd.

Een rauwe werkelijkheid: dát zal in de komende jaren niet veranderen. Het zal alleen maar precairder worden. Nog een werkelijkheid: je kunt niet eindeloos blijven interen op vermogen; op een gegeven moment is er geen vermogen meer.

Na ons de zondvloed? Nee!

De KKR wil zo'n weinig vrolijk stemmend uitzicht niet gelaten op zich af laten komen, en dan maar kijken waar het schip strandt. 'Na ons de zondvloed'? Nee, dat in ieder geval niet.

De KKR is van mening dat we aan de uitgavenkant – en dan specifiek aan de gebouwenkant – op een fundamentele wijze zullen moeten gaan ingrijpen. Aan de pastorale kant is in afgelopen jaren al het nodige schraafwerk verricht. Aan het pastoraat wil de KKR in genen dele meer tornen. Dát zou namelijk de ziel van de gemeente onherstelbaar raken.

Ook aan de administratieve kostenkant valt amper nog wat te doen.

Nee, we zullen iets fundamenteels in het gebouwenbezit moeten doen. Elk jaar geven de financiële stukken klip en klaar weer, dat we als steeds kleiner wordende gemeente in een te ruime 'gebouwen-jas' zitten. En die te ruime jas speelt des te meer op nu de opdeling van de PGN-gemeente in secties steeds minder een functionele rol vervult (elke sectie een eigen gebouw...). Als PGN-gemeente zijn de secties de laatste paar jaar namelijk behoorlijk naar elkaar toegegroeid en komt de vraag op of het (betrekkelijk bescheiden) aantal vaste kerkbezoekers als groep nog wel tussen twee vierplekken moet blijven pendelen (even afgezien van de Kleine Bartholomeüskerk).

Mogelijke opties

Die discussie wil de KKR 'vroegtijdig' aangaan, in de wetenschap dat dit vraagstuk ook in de Kerngroep Beleidsplan voor ligt. De mening van de KKR dient daarbij dan beschouwd te worden als een bouwsteen voor dat nieuwe beleidsplan.

Om een start met die discussie te maken, heeft de KKR er eentje uit de mogelijke oplossingen opgepakt. Er is namelijk een aantal opties denkbaar: 1) verkoop gebouw A, 2) verkoop gebouw B, 3) verkoop gebouwen A en B, en een nieuw (kleiner) kerkgebouw stichten, 4) de bestaande kerkgebouwen verkopen en overgaan tot huur van een functionele ruimte elders in de stad.

Samengaan met een andere gemeente of enkele omringende gemeenten is ook een optie, maar dan heb je jezelf als gemeente al opgeheven...

Aan elke optie zitten voor- en nadelen, dat kan ook niet anders. Om deze heel ingewikkelde discussie een keer te beginnen, koos de KKR ervoor om eerst de gevolgen van een eventuele verkoop van de Ontmoetingskerk te belichten. De KKR kon en wilde op dit moment niet verder gaan dan een inventarisatie van wat je dan zou kunnen tegenkomen, of waarmee je als kerkgenootschap rekening zou moeten houden.

Voorlopig doorgaande discussie

In een volgende vergadering van het kerkbestuur komen de gevolgen van een eventuele verkoop van de Maranathakerk aan de orde. En zo worden alle opties stuk voor stuk afgewerkt. De resultaten van deze gedachtewisselingen gaan naar de Kerngroep Beleidsvisie, die uiterlijk eind dit jaar met een beleidsplan zal komen; een beleidsplan waarin óók op het vlak van kerkgebouwen een advies aan de Kerkenraad zal zijn opgenomen. Ondertussen zal de gemeente op een of twee gemeenteavonden gehoord worden. Het moet namelijk wel een keuze worden waar de (democratische) meerderheid achter kan staan.

Pijn zal er zeker geleden worden. Daar moeten we doorheen. Maar als we afwachten en we laten de huidige situatie voortsudderen, zal die pijn al op afzienbare termijn ondraaglijk worden: dan worden we failliet verklaard. 'Zachte heelmeeesters maken stinkende wonden'... En dat willen we allen toch niet?

Gerbrand Hoek, scriba

Activiteit

Bijbellunch

Eén keer per maand op dinsdag van 12.00 - 13.30 uur organiseren we een Bijbellunch. Iedereen is van harte welkom. Je hoeft je niet op te geven. Neem alleen je eigen brood mee. Voor thee en koffie wordt gezorgd. Wouter Slob en Marije Klijsma begeleiden deze lunch.

We lezen het gedeelte uit de Bijbel dat in de zondagse dienst aan bod zal komen. En gebruiken daarvoor de methode lectio divina. Lectio divina betekent goddelijke lezing of lezing met het hart. Het is niet zozeer gericht op het vergaren van kennis, maar meer op het stilstaan bij wat God jou persoonlijk te zeggen heeft in de tekst.

- 17 maart en 19 mei in de Maranathakerk
- 24 februari, 14 april, 16 juni in de Ontmoetingskerk

Gemeente Onderweg

Appen naar God?

Na de oorlog was er eerst niets zomaar te krijgen of kopen. Er waren voedselbonnen en in de stad Rotterdam moest heel veel worden opgebouwd.

In 1946 ging ik naar de kleuterschool, een zaaltje bij de Prinskerk. Schoolmateriaal? Dat was er echt weinig. Ik herinner me wel de prikpenningen en ik vond het eindeloos prikken langs lijntjes vreselijk. Bij het inkleuren van een enkele kleurplaat had ik toen al de neiging om buiten de lijntjes te kleuren. Bij het buiten spelen hadden we alleen een bal en een werpring.

Het geloven was heel duidelijk voor mij, hoewel ik direct die eerste dag al onder het bidden zat te kijken, wat verboden was, en zo wipte op mijn stoeltje dat ik achterover klapte. Maar het was helder: God had de oorlog laten stoppen en we konden bidden voor het eten, want we hadden weer te eten. En ik praatte met God en bedankte hem dat ik een broertje had gekregen. Ik had bedacht dat vaders en moeders op de uitkijktoren van Diergaarde Blijdorp zaten te bidden (zo waren ze dicht bij de hemel) en dat ze dan een baby kregen.

Geleidelijk begon het leven te verbeteren en twee jaar later konden we op vakantie in een pension in Nunspeet. Mijn moeder schreef brieven en stuurde kaarten met een tweecents postzegel erop. Zo ging dat gewoon. Je communiceerde per post, reserveerde door te schrijven. De telefoon werd ook belangrijk in contacten, maar was best duur dus je belde niet zomaar. Het is grappig dat we vaak tijden niet precies wisten waar mijn ouders in het buitenland zaten terwijl wij bij familie logeerden. Ze stuurden kaarten en brieven en dat was leuk; niemand had het idee dat je ieder moment moest weten waar de ander zat.

Ik werd op mijn veertiende juf op een zondagsschool en vertelde en zong en deed soms toneel met ze, maar maakte ook duidelijk dat je altijd met God kunt praten. Toen ik op belijdeniscatechisatie ging begon ik problemen te krijgen. De almacht van God, het waarom en waartoe van allerlei ellende.... De dominee hielp: houd je ogen gericht op Jezus. In plaats van een brief met een vragenlijst aan God te sturen, zocht ik antwoorden, die Jezus gaf.

In de brieven, die mensen in die tijd schreven stonden soms hele verhalen. Ik heb er veel bewaard, zeker toen ik ging studeren en een vriend kreeg. Wij schreven elkaar elke week terwijl we na een half jaar elk weekend of bij hem of bij mij thuis logeerden. Eenmaal getrouwd had ik geen telefoon, maar in onze straat wel een telefooncel. Na 2 jaar, toen ik hoogzwanger was, vond mijn man dat er nu toch een telefoonaansluiting moest komen. Tijdens het gedoe met de weeën naar een telefooncel sjouwen leek niet zo'n goed idee.

Goed, toen hadden we telefoon en voerden hele gesprekken met familie die buiten de stad woonde. En dat is het punt, waar ik de nadruk op wil leggen: de gesprekken gingen ergens over! Met de moderne mobiel (ik heb het niet over de Nokia die ik op vakantie bij me had) lijkt het afgelopen met echte gesprekken; ik heb me zelfs laten vertellen dat de jeugd bijna bang is om te bellen of ook niet weet wat nu te zeggen. Heel veel contacten gaan via WhatsApp. In plaats van een kaart met tekst wordt een foto gestuurd met een kort tekstje erbij. En wie het ontvangt, reageert bijvoorbeeld met "nice" of "mooi zeg". Onze communicatie is in een versnelling gekomen en voelt voor mij oppervlakkig aan.

Kun je naar God appen? Het zou best handig zijn als hij kort op jouw vragen kon antwoorden. Wat zou je hem willen vragen? Of kun je beter vragen stellen aan AI? Als je zoekt naar de zin van jouw leven of als je waarom-vragen hebt, wat moet je dan doen? AI geeft vast antwoord, maar ik denk dat God niet terug appt. Ik denk dat je voor jouw gesprek met God de tijd moet nemen. Als je de tijd neemt (die met appen verloren gaat), stil wordt en jouw hart openstelt, komt God met een antwoord. Hoe? Misschien in de woorden, die een buurvrouw zegt of in een uitzicht, een wandelpad of een mooie kaart. Als je de tijd neemt en niet wacht op een app maar al jouw zintuigen inzet...

En, ook al behoeven we niet naar het verleden terug te gaan, de tijd nemen in een contact, vertellen en luisteren, brengt ons, mensen, dicht bij elkaar. En die prachtige vakantiefoto kan een start vormen voor een mooi gesprek.

Michèle van der Steenstraten

Zoals bekend werken wij in onze PGN met een werkgroepenstructuur. De werkgroep Inspiratie is er één van en de ledenkondigen hieronder graag enkele activiteiten aan. En de werkgroep hoort ook graag uw mening!

40-dagenretraite van de jezuïeten

Vanaf Aswoensdag (18 februari) start 'Licht dat leven geeft', de digitale 40-dagenretraite van de jezuïeten. Ons leven raakt soms zo vol met drukte en zorgen dat we dat we Gods aanwezigheid vergeten. Deze gratis retraite helpt je om hier toch ruimte voor te maken en eenvoud, rust en innerlijke vreugde te ervaren. Het zorgt voor een moment van stilte en verdieping in je dagelijks leven. De retraite is geschreven door jezuïet Tim van de Veen en geïnspireerd door de ignatiaanse spiritualiteit.

Deelnemers ontvangen dagelijks een gebedsmail met een Bijbeltekst, meditatieve vragen, inspirerende citaten en praktische gebedstips. Dit vormt een waardevolle ondersteuning voor de innerlijke voorbereiding op Pasen, zoals ook een paar deelnemers van de vorige digitale retraite aangeven: "De gebedsmail is eenvoudig, helder, herhalend maar nooit saai. Integendeel, het ging naar de diepte. De gebedsmails raakten mij dag na dag. Een borrelende bron van intense inspiratie."

Deelname gratis, aanmelden via www.40dagenretraite.org

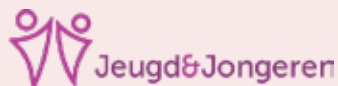
Vrede is elke stap

Dit is een uitspraak, een motto van Thich Nhat Hanh, een boeddhistische monnik. Hij werd geboren in 1926 in Vietnam en overleed in 2022. Hij woonde in het klooster Plum Village in Frankrijk. Vrede is niet het einddoel, maar vrede en geluk vind je in het huidige moment. Het hier en nu is het enige moment dat ons ter beschikking staat.

De film 'Walk with me' die we gaan zien op VRIJDAG 20 MAART gaat over zijn leven en werk. In de grote zaal in de Maranathakerk staat om 19.30 uur koffie/ thee klaar en de film start om 19.45 uur. Bij het nagesprek hebben we een drankje klaar staan. Ook staat een schaalte/bakje klaar om uw gift in te doen. U bent van harte welkom!

Kampweekend 30 en 31 mei

Dit jaar gaat de kindernevendienst het laatste weekend van mei met de kinderen op kamp in Mook. We verblijven in een blokhut van de scouting in Mook, in een prachtig bos. Het thema van het kamp is: alle volgs vliegen.

Als er gemeenteleden mee willen eten op zaterdagavond, kan dat. Wel graag laten weten, in verband met de inkopen. Wat we verder gaan doen, blijft nog even een verrassing.

Inspireren, maar hoe nog meer?

In de vorige Over & Weer hebben jullie kunnen lezen dat het programma 'Heel de Aarde', waarvan de werkgroep Inspiratie mede-initiatiefnemer was, inmiddels is uitgegroeid tot een samenwerking tussen meerdere geloofsgemeenschappen en -netwerken in de stad. En dat we het thema Duurzaamheid dat tot nu het centrale thema was, willen verbreden, want er zijn veel meer gedeelde thema's waar gezamenlijke ideeën tot inspirerende en zingevende activiteiten kunnen leiden, zoals genoemd het onderwerp Vrede. Op dit moment is de werkgroep Inspiratie ook buiten de stad bezig om krachten te bundelen met de protestantse gemeenten in Heumen en Groesbeek. Met het idee dat we samen een uitgebreider, veelzijdiger programma kunnen bieden waar meer mensen aan meedoen en dat we wellicht ook samen beter in de gelegenheid zijn om inspirerende spraakmakende mensen uit te nodigen voor workshops of een presentatie.

Vanuit de Protestantse gemeente Nijmegen hebben we tot nu een aantal pelgrimswandelingen, ontmoetingsmaaltijden en lieddagen georganiseerd. Die liepen en lopen goed. Maar we merken helaas ook regelmatig dat we voorgestelde activiteiten afblazen omdat er te weinig animo is. Voor een Lieddag over Psalmen was te weinig belangstelling. Dat is jammer, want er is zo'n enorme grote variëteit in composities die geïnspireerd zijn door de Psalmteksten (hopelijk is de interesse gegroeid na de dienst van beide cantorijen, begin deze maand, en kunnen we die alsnog organiseren). Voor een kloosterweekend was er vooralsnog te weinig interesse, en over een tweede Open Podium kregen wij wel veel positieve reacties, maar te weinig actieve deelname, terwijl best veel mensen iets van podiumtalent hebben.

Wij willen natuurlijk graag activiteiten aanbieden waar behoefte aan is en genoeg belangstelling voor is. Maar als groepje van 5 werkgroepleden kunnen wij onmogelijk weten wat precies de wens van de gemeente is en op welke dagen/dagdelen jullie het liefst naar activiteiten buiten de kerkdienst om toe gaan. Dat brengt het gevaar met zich mee dat onze eigen belangstelling te veel onze agenda bepaalt. Daarom wil ik hier een oproep doen om ons vooral te laten weten wat jullie wensen en ideeën zijn. Misschien ken je een inspirerende workshopleider, – spreker of - dirigent voor een lieddag, heb je een genre liederen dat je graag beter wil leren kennen of een mooi thema voor een ontmoetingsmaaltijd, een film die we kunnen bezoeken om bij na te praten, een goed boek om te bespreken, een mooi thema voor een 'project'-gespreksgroepje, wil je graag mediteren of wat dan ook. We hebben met z'n allen tenslotte diverse belangstelling en een enorm netwerk aan contacten. Alle suggesties zijn welkom op ons mailadres inspiratie@pkn-nijmegen.nl of schiet Ineke Stoffels, Jeannette van der Zande, Caroline Janssen, Marije Klijnsma of mij een keer aan na de dienst. En - wat we sowieso graag willen – misschien wil je onze werkgroep (met je ideeën) komen versterken.

Namens werkgroep Inspiratie,
Jenneke van de Streek

Diaconale collecten

22 februari: Stichting Mawteni

Mawteni is een stichting voor en door vluchtelingen. De stichting wil door dans en muziek een brug slaan tussen culturen. Zo wordt verbinding tot stand gebracht tussen mensen met verschillende culturele achtergronden via het organiseren van activiteiten zoals muziek, dans, zang, film en gezamenlijke maaltijden. Zie: www.mawtenifoundation.nl

1 maart: Bouwen aan stabiele samenleving in Libanon (Kerk in Actie)

Christelijke opleidingen in Libanon combineren het delen van academische kennis met geestelijke toerusting. Aan de Haigazian University in Beiroet studeren jongeren bedrijfskunde, economie en sociale wetenschappen, terwijl geestelijke begeleiding hen helpt persoonlijk en professioneel te groeien. Dit draagt bij aan een stabiele samenleving, waar het land naar smakt.

8 maart: Stichting Straatmensen (Nijmegen)

Deze stichting, die voor 100 procent draait op de kracht van vrijwilligers en giften, deelt van maandag- tot en met vrijdagavond maaltijden en lunchpakketten uit aan dak- en thuislozen aan de Tweede Walstraat in Nijmegen.

15 maart: opvang ouderen en kinderen in Moldavië (Kerk in Actie)

Door de hoge werkloosheid in Moldavië werken veel mensen in het buitenland. Kinderen en ouderen blijven achter en krijgen niet de zorg en aandacht die ze nodig hebben. In de twee opvangcentra van de christelijke organisatie Bethania worden deze kwetsbare kinderen na schooltijd opgevangen, krijgen ze een warme maaltijd en hulp bij hun huiswerk. Ouderen krijgen thuis een gezonde maaltijd en zorg, en kunnen in de opvangcentra terecht voor gezamenlijke activiteiten en een warme douche.

22 maart: Marikenhuis

Het Marikenhuis is een Nijmeegse vrijwilligersorganisatie die ondersteuning biedt aan mensen die kanker hebben (gehad) en aan hun naasten en nabestaanden. Het Marikenhuis is als inloopteam toegankelijk voor iedereen in de regio Nijmegen zonder verwijzing. biedt psychosociale ondersteuning in verschillende vormen en fungeert als wegwijzer.

29 maart: Onderwijs voor kinderen van vluchtelingen in Oeganda (The Other Kid)

Deze non-profit organisatie zet zich in voor vluchtelingen uit Rwanda en Congo die in Oeganda terecht zijn gekomen. Deze vluchtelingen moeten zich zien te redden en kunnen weinig hulp verwachten van de Oegandese regering. The Other Kid probeert voor de kinderen van deze vluchtelingengroep een school te bouwen om hun kansen voor de toekomst te verbeteren. Oprichter Rose Muberalugo is ook ooit gevlucht uit Rwanda naar Nederland en woont in Nijmegen. We collecteren dit jaar meerdere keren voor dit doel.

Collecte tijdens
kindernevendienst

In het verleden collecteerden we altijd bij de kindernevendienst, maar daar is de laatste jaren de klad in gekomen. We willen dit nu weer gaan oppakken. Dus het is fijn als de kinderen een beetje geld voor de collecte bij zich hebben. Dit jaar zamelen we geld in voor de stichting van Rose Muberalugo, waar we ook geregeld in de kerk voor collecteren: het bouwen van een school voor kinderen van vluchtelingen in Oeganda.

Opbrengst diaconale collecten

datum	collectiedoel	opbrengst
5 okt.	Stichting Bondelo	€ 346,80
12 okt.	Werelddiaconaal: Israël, kinderen spelen samen	€ 315,56
26 okt.	Diaconie: Buiten de kerk	€ 300,00
2 nov.	Werelddiaconaal: Zuid-Afrika, kansarme kinderen	€ 285,12
8 nov.	Schuldhulpmaaltijd	€ 283,00
16 nov.	Open Hof Kampen: lossen opvang asielazoekers	€ 151,20
23 nov.	Pastoraat Nederland, bij rouw en gedachtenis	€ 435,70
30 nov.	Huis van Compassie	€ 322,52
7 dec.	Noordhulp Soedart: hulp Soedaneese vluchtelingen	€ 436,06
14 dec.	Werelddiaconaal India: alle kinderen naar school	€ 301,77
21 dec.	Fietsen alle jaren	€ 272,40
24 dec.	Onderwijs voor vluchtelingkinderen in Oeganda	€ 585,88
25 dec.	Kinderen in de linie door armoede in Nederland	€ 780,53
28 dec.	Stichting Gast	€ 184,20
31 dec.	Diaconie: Algemeen Werk	€ 98,85

Hier houd ik het op

Bij gelegenheid van mijn jubileum van vijftig jaar predikant heb ik in mijn archief gebladerd. En ik ben zo vrij geweest enig werk uit de laatste periode van mijn werkzaam leven in een boekwerk bij elkaar te brengen. Het boek heeft als titel meegekregen: Hier houd ik het op.

Je vindt er enkele notities waarin ik mijn visie uiteenzet, over de bijbel, over de waarde van Jezus, over dood en leven. Op verzoek schreef ik een notitie over Geloof, kerk en homoseksualiteit. Ik neem een beschouwing op over het ambt in de vorm van een rapportage aan de Generale Synode vanuit de Visitatie.

Je vindt er een serie preken over de Tien geboden, en een artikelenreeks over de Twaalf artikelen. Er volgen besprekingen van enkele thema's die in het geloof spelen, zoals gebed, vergeving en verzoening, en de laatste preken die ik op de kerkelijke feesten gehouden heb. De preken die in dit boek zijn opgenomen zijn voorzien van de bij die preek uitgesproken gebedsteksten, voor zover voorhanden.

Ik realiseer me dat een enkel thema in verschillende hoofdstukken besproken wordt, met name over de omgang met de Bijbel.

Toen ik predikant werd, was 'het Schriftgezag' een hot item binnen de toenmalige Gereformeerde Kerken. Het heeft me altijd sterk bezig gehouden. Mijn laatste preek, van augustus 2025, vat samen hoe mijn gedachten over dat thema zich hebben ontwikkeld.

Vanzelfsprekend kan overal ook anders over gedacht worden. Ik houd vast aan een opmerking van een van mijn hoorderaren. Hij kreeg van een student een tegenwerping, want die was in een boek een andere opvatting tegengekomen. De professor: ja dat weet ik, maar ik heb gelijk, anders was het mijn mening niet. Zo'n relativering, daar houd ik van.

De titel is een citaat uit eigen werk, het is de laatste zin van een preek (te vinden op pagina 118 van het boek). De voorlaatste zin luidt:

"Die niet varen laat het werk dat zijn hand begon".

Jan Waagmeester

Wilt u ook een exemplaar?

Zondag 22 februari kan iedereen die er belangstelling voor heeft het boek 'Hier houd ik het op' verkrijgen, na de dienst in de Maranathakerk.

Wie dat wil kan een bijdrage aan de kosten aan me overmaken van € 7.50, waarvoor de nodige gegevens bijgeleverd worden.

Bestellen via een appje kan ook: 06 - 199 494 33.

Nieuws vanuit de vierplekken

Contactadressen

Pastores

Neem contact op met een van de pastores als u behoefte heeft aan een pastoraal gesprek of als u praktische hulp nodig heeft. Voelt u niet bezwaard, daar zijn onze pastores voor.

- Ds. Wouter Slob:
tel. 06 - 191 778 44
wouter.slob@pkn-nijmegen.nl
- Marije Klijnsma:
tel. 06 - 190 474 40
marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

Vertrouwenspersonen

- Gerda Sollie:
solliegerda@gmail.com
- Thomas van Heerde:
vanheerdethomas@gmail.com

In memoriam

Wil van Laarhoven

Op 5 januari overleed mw Wil van Laarhoven. Al geruime tijd verbleef Wil in huize Rosa. Ruim twee jaar geleden was ze daar naartoe verhuisd, en vlak voor de verhuizing werd ze getroffen door een beroerte. Veel langer dan verwacht is ze daar geweest, en aanvankelijk knapte ze nog behoorlijk op. Gaandeweg ging de conditie toch achteruit en werd ze steeds minder goed aanspreekbaar. Daags na kerst hebben we Wil de zegen gegeven en haar zo bediend.

Er was een leven vóór en een leven ná haar vijftigste, en het verschil was dat ze uittrad als non. Ongetwijfeld een enorme verandering in het leven, een verandering die andere kinderen uit het gezin ook al hadden meegemaakt. Wil ging zich thuis voelen bij de Petruskerk en later bij de Maranathakerk, maar bleef 'katholiek lid van de protestantse kerk' zoals ze zelf zei. Decennialang is ze zeer meevend geweest.

In de beschutting van de drie engelen van de icon van de drievuldigheid die altijd boven haar bed hing is ze op 5 januari overleden. We dragen de herinnering aan deze markante vrouw dankbaar met ons mee.

Ds Wouter Slob

Lineke Bunt

Op 14 januari is overleden mw Esselina Pieternella (Lineke) Bunt. Op 22 januari hebben we van Lineke afscheid genomen in de Zuiderkapel van de Stevenskerk. In die kerk was ze zeer vertrouwd, want samen met haar moeder behoorde

ze tot de eerste lichtung van het OCP, dat destijds door o.a. ds Colijn werd opgetuigd. Jarenlang bezocht ze de diensten en zong ze mee in de cantorij.

Lang hebben Lineke en haar moeder steun aan elkaar gehad, zeker nadat vader was overleden. Lineke is pas betrekkelijk laat op zichzelf gaan wonen en ondernam veel met haar moeder. Via een woning in Dukenburg zou ze uiteindelijk aan de Moeflonstraat komen te wonen en daar goed op haar plek zijn. De laatste jaren was het door allerlei kwalen de vraag of ze wel thuis zou kunnen blijven wonen, maar de uitstekende contacten, en concrete hulp, van vrienden en van de buurt maakten dat ze thuis kon blijven; tot haar grote genoegen.

Lineke was ook op de hulp van anderen aangewezen, want ze was nooit getrouwd geweest en had geen kinderen. Wel zette ze zich haar leven in voor kinderen. Als kleuterjuf opgeleid, zou ze bij de kinderbescherming komen te werken en daar tot aan haar pensionering blijven.

Haar opgeruimde en plezierige gezelschap zal mee hebben geholpen bij het krijgen en onderhouden van haar vele contacten. Een 'bourgondische aanleg', die op haar banketbakkende opa wordt teruggevoerd, deed daar vast geen afbreuk aan.

Tot het laatst behield ze haar humor; ook toen ze door de brandweer uit huis moest worden getild.

Het is haar bespaard gebleven om na het ziekenhuis weer ergens heen te moeten worden getild. Op 14 januari is Lineke Bunt overleden.

Ds Wouter Slob

Gebruikt u onze PGN app?

Zoek in de Play Store of App Store op PGNijmegen

Bij de diensten

Op 22 februari is het de 1e zondag van de veertigdagentijd. Mooi dat we dan het Gregoriaans Koor op bezoek hebben. De dienst zal gaan over de kerkdiensten door de eeuwen heen. Want (stiekem) staan we ook stil bij een werker die lang in de wijngaard heeft gewerkt. Ook in die tijd is er veel veranderd, zoals in het hoofdartikel van dit nummer staat geschreven. Voorganger is ds Slob. We komen samen in de Maranathakerk

Op 1 maart vieren we de tweede zondag in de veertigdagentijd met een Ontmoetingsviering. Pastor van der Meer en ds Slob zullen samen voorgaan en muzikale bijdrage wordt verleend door Encore. De dienst begint om 10.30 uur.

Op 8 maart komen we samen in de Maranathakerk. Op deze 3e zondag in de veertigdagentijd lezen we volgens rooster uit Exodus 17: 1-7 en uit 1 Korinthe 10: 1-13. Daarin staat ondermeer dat het volk van Israël 'zich liet dopen in de naam van Mozes in de wolk en in de zee'. Reden om stil te staan bij wat dat 'dopen' dan precies betekent. En dáár is reden toe, want in de dienst zal Lucia Kooij, dochter van Leonard en Anneleen worden gedoopt. Voorganger is ds Slob.

Op 15 maart zal de werkgroep Diaconie in de Ontmoetingskerk een dienst met het thema 'Zien' houden. Deze begint om 9.30 uur.

In de Bartholomeuskerk in Beek zal ds Slob voorgaan in een dienst waarin ook het Avondmaal wordt gevierd.

Op het rooster staat de roeping van David (1 Sam 16: 1-13). Uit het Nieuwe Testament lezen we Johannes 9: 1-13.

Op 22 maart gaat ds Hettie Oudelaar voor. De dienst is in de Maranathakerk en begint om 9.30 uur.

Op 29 maart vieren we Palmzondag, samen met de parochie en Studentkerk. De dienst is in de Ontmoetingskerk en wordt geleid door verschillende voorgangers, waaronder pastor Marije Klijnsma. Kinderkoor Joy verleent medewerking. Aanvang is 10.30 uur.

Protestantse Vrouwendienst

PVD Dukenburg / Lindenholt / Hatert

Op donderdag 29 januari zijn we het seizoen weer gestart met onze traditionele BINGO.

Ondanks de sneeuw was er toch een grote belangstelling om Bingo te komen spelen. Het was een gezellige middag en er werden mooie prijsjes gewonnen en weggegeven.

Op donderdag 26 februari komt dhr. Ko Katsman om 14.00 uur ons het één en ander vertellen over de in Nederland voorkomende vogels. Dit doet hij onder andere aan de hand van de afbeeldingen van vogels in de vroeger bekende Rizla-albums.

Dit sigarettenvloeijsmerk verstopte destijds vogelplaatjes in hun verpakkingen en die konden dan in de daarvoor bestemde boekjes geplakt worden. Deze albums waren de start van zijn hobby als vogelaar. Hij heeft er zelfs een boekje over geschreven, "Van vloeijs naar vogels". Nu leidt hij na zijn pensionering excursies en geeft vogelcursussen. Deze middag brengt hij bij ons zijn enthousiaste verhaal. U bent van harte welkom.

De dames van de Vrouwendienst

PVD Maranathakerk**Terugblik 20 januari- bijeenkomst met stampottenmaaltijd**

We zijn het nieuwe jaar begonnen met het gedicht "Winterstilte" van Jacqueline van der Waals en het zingen van het lied "Ga met God en Hij zal met je zijn".

Daarna hebben we Lineke Bunt herdacht. Ze heeft lange tijd in de Jeugdzorg gewerkt. Ze is 14 januari overleden. De laatste jaren werd Lineke door lichamelijke gebreken aan huis gebonden. Deze middagen waren voor haar als een kleine oase in de maand. Ze was heel dankbaar, dat ze opgehaald en thuisgebracht werd.

Ook bezocht ze tot voor kort de pastorale buurtgroep. Ze was een zeer gewaardeerd lid van ons groepje. Altijd goed gemust, geïnteresseerd in welk onderwerp dan ook en meelevend met andermans lief en leed. Haar humor bleef verrassend.

De afscheidsdienst met ds. Slob als voorganger, was in de Zuiderkapel van de Stevenskerk. Lineke en haar ouders waren vanaf het begin van het Oecumenisch City Pastoraat daar actief bij betrokken.

Het programma voor de PVD- middag bestond uit gezamenlijke zang en een maaltijd.

Met veel plezier en nostalgie hebben we favoriete liederen gezongen met gitaar- en accordeonbegeleiding van Stef en Theo.

Ieder kreeg een boekje met teksten van veel bekende liederen, waaruit we onze voorkeur konden opgeven.

Na de pauze was er een drankje en een stevige hap, waar ieder van genoot; een stampottenmaaltijd, waarbij gekozen kon worden uit diverse soorten. Ook een lekker toetje ontbrak niet.

Samenkomst dinsdag 17 februari om half 3: Sint Stevenskerk

Ab Wanders, voor velen een bekende, zal over de Stevenskerk vertellen; gezichtsbepalend en historisch monument van Nijmegen. Hij gidst er al meer dan 25 jaar met veel plezier. Het zal een 'rondleiding' door de kerk worden met beeld en verhaal. Sint Steven, een herkenningsteken in de verte, een huis in de stad, een plek om jezelf te vinden, op zoek naar God. Om op adem te komen in de stilte, om je te laten dragen door muziek in de betrekkelijkheid van de tijd, een teken van de Eeuwige.

Iedereen is weer van harte welkom!

Bijeenkomst 10 maart om half 3: Peter Schipper met Voorjaarsfeesten

De heer Peter Schipper, die ons door de jaren heen al menige interessante middag heeft bezorgd, komt nu met een vervolg op "Koude Winters, Warme Feesten", een lezing waar Peter ons jaren geleden mee vermaakt heeft. Hij is kunsthistoricus en een begenadigd verteller. Ook voor deze middag geldt: allen hartelijk welkom!

Addie Wanders, tel. (024) 355 84 71
e-mail: abaddiewanders@hotmail.com

Introductiecursus over geloof

Waar gaat het nu precies over met dat geloof? Is God een man met een baard? En Jezus iemand die altijd aardig was, of nog is? En wat betekent de Heilige Geest? Moet je de Bijbel letterlijk nemen; of serieus? Hoe vaak mag je naar de kerk? En wat kan geloven in het dagelijks leven betekenen?

Vragen die te maken met kerk en geloof, vragen die we misschien hebben. En vragen waar ook nog eens vast verschillende antwoorden op mogelijk zijn. Vragen die ons kunnen helpen om nader met het christelijk geloof in aanraking te komen. Om er mee kennis te maken, of misschien wel te verdiepen.

Wie geïnteresseerd is, kan zich aansluiten bij een gespreks-groep die in het voorjaar van start gaat. De frequentie is ongeveer iedere twee weken. Zes samenkomsten vóór de zomer (de data, onderwerpen en locaties vindt u in onderstaande tabel) en zes samenkomsten erna.

Leiding: Marije en Wouter
Locatie: Bij Marije en Wouter aan huis

Wilt u meer informatie of wilt u zich graag aanmelden?
Stuur een mail naar marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

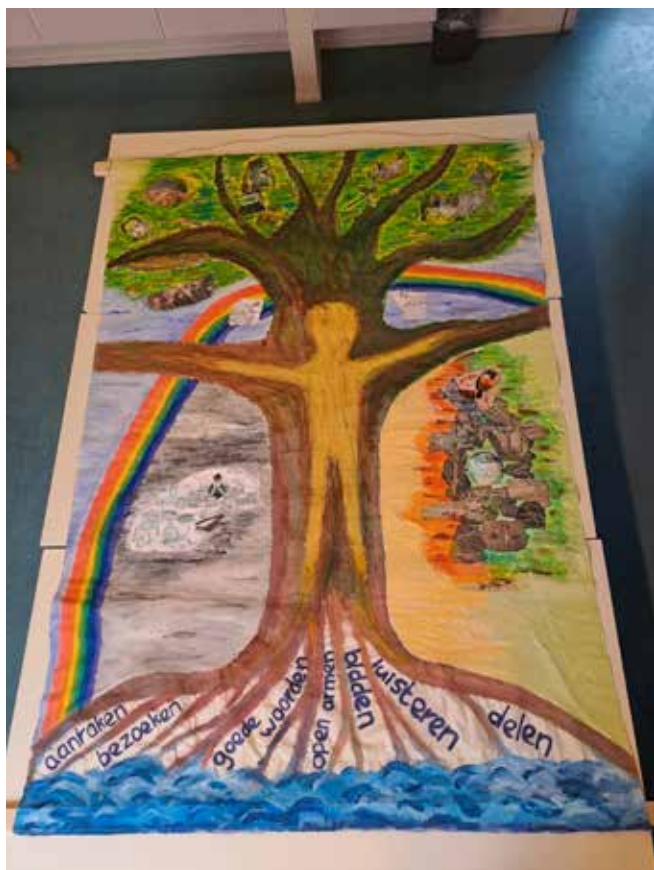

	Datum	Onderwerp	Locatie	Tijd
1	2 maart	Is er meer?	Marije (met eten)	18.30 - 21.00
2	16 mrt	Wie is Jezus?	Wouter	20.00 - 22.00
3	30 mrt	Wat doet Jezus?	Wouter	20.00 - 22.00
4	13 apr	Hoe kun je geloven?	Wouter	20.00 - 22.00
5	4 mei	Bidden?	Wouter	20.00 - 22.00
6	18 mei	Bijbel	Marije (met eten)	18.30 - 21.00
		zomertijd		
7	10 sept	Hoe leidt God?		
8	24 sept	Wat doet de Heilige Geest?		
9	8 okt	Wat moet je met de kerk?		
10	29 okt	Wat is het kwaad?		
11	5 nov	Hoe praat je over geloof?		
12	19 nov	Hoe verder?		

Activiteiten in de veertigdagentijd

Project met hongerdoek

Een hongerdoek is een doek met afbeelding dat in de Katholieke kerken wordt gebruikt in de vastentijd/veertigdagentijd. Vorig jaar hebben we in de veertigdagentijd met een groep een eigen hongerdoek geschilderd. Vanuit gedachten over barmhartigheid zijn we met elkaar gaan praten, plakken en schilderen.

Dit jaar willen we hier in de veertigdagentijd een vervolg aan geven. In twee avonden zullen we het doek onder de loep nemen en met elkaar in gesprek gaan over de betekenis. Missen er dingen? Willen we iets veranderen? Hoe kan het doek inspiratie geven voor een serie kerkdiensten? Wat heeft het dan nog nodig? En dan gaan we er ook praktisch weer mee aan de slag.

Iedereen is van harte welkom. Het maakt niet uit of je vorig jaar meegedaan hebt of niet. Een frisse kijk is juist ook mooi.

Het hongerdoek zal in de veertigdagentijd 2027 gebruikt worden als leidraad en inspiratie van de protestantse kerkdiensten.

Data: woensdag 25 februari en donderdag 19 maart om 20.00 uur in de Ontmoetingskerk

Begeleiding: Wouter Slob en Marije Klijnsma

Opgave: fijn als je laat weten dat je meedoet: marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

Sobere maaltijden bij fam. Slob

De veertigdagentijd is een tijd van inkeer en bezinning. In ons gezin geven we dat onder meer vorm door op de woensdagen alleen een sobere maaltijd te gebruiken. Met een kleine liturgische omlijsting eten we dan alleen brood. De luxe bestaat uit de keuze tussen gewone en gezouten boter. Thee of water wordt erbij gedronken. Belangstellenden om mee te doen zijn van harte welkom: voor de hele reeks of voor een losse keer. In verband met het brood is aanmelding gewenst: whslob@hotmail.com

We beginnen steeds om 18.00 uur en komen samen aan de St Agnetenweg 73.

De data zijn 18 en 25 februari / 4, 11, 18 en 25 maart / 1 april

Kruiswegwandeling

Datum: 15 maart van 12.30 -14.30 uur

Verzamelaars: Pastoor Rabouplein (voor de Cenakelkerk)

U bent van harte uitgenodigd voor deze kruiswegwandeling. Kruiswegen zijn een serie verbeeldingen van de kruisweg van Jezus. De lijdensweg die Jezus heeft moeten gaan.

Ze helpen ons om ons daarin te kunnen inleven. Je kunt de Bijbelteksten lezen en erover nadenken, maar het is anders als je zelf in beweging komt. Als het ware met Jezus meeloopt en je laat raken door de beelden van de kunstenaars die je tegenkomt.

In deze wandeling zullen we langs kruiswegstaties lopen op de begraafplaats Heilig Landstichting. In 2023 zijn we daar ook al eens geweest. De route is ongeveer 5 kilometer. Iedereen is welkom. Het is fijn als u even laat weten dat u meeloopt: marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

Eekhoorn & Konijn

Moet ik toch maar teruggaan?

Konijn huft uit zijn hol en rekt zich eens lekker uit. Wat heeft hij fijn gedroomd en heerlijk geslapen! Maar dan moet hij ineens weer terugdenken aan de vorige dag en betreft zijn gezicht. Zouden die broers Das hem nu voortaan met rust laten of gaan ze hem lopen pesten of misschien zelfs zijn hol stuk maken?

Uil heeft ze wel streng toegesproken, maar Uil is niet steeds in de buurt en zullen ze hem dan toch niet weg willen jagen? En zijn er misschien meer dieren in het bos, die hem hier niet willen hebben? Het blijde gevoel is nu wel helemaal weg.

Op dat moment komt eekhoorn aangelopen. "Zo, nou voel je je vast beter dan gisteren?!" Konijn vertelt van zijn fijne droom, maar ook dat hij heel bang is dat er nog veel meer narigheid zal komen.

Eekhoorn roept: "Laat ze maar wat proberen! Maar dan zal ik voor mijn vriend gaan vechten!" Hij grijpt een losse tak, die op de grond ligt en slaat als een zwaardvechter hard tegen een boom aan en nog eens en nog eens.

Konijn moet nu wel lachen. Wat een aardig en leuk vriendje heeft hij toch!

Maar Eekhoorn kan echt niet op tegen die twee broers Das. "Ik denk dat ik toch maar terug moet gaan naar mijn oude hol bij het veld van de boer. En, trouwens, ik heb heimwee. Na die droom verlang ik er zo naar om mijn zusje weer eens te knuffelen."

Eekhoorn schrikt er van. Nu heeft hij een fijn vriendje en nou gaat dat misschien voorgoed weg!

Hij valt even stil en denkt razendsnel na en zegt dan: "Konijn, als je nu eens op bezoek gaat bij jouw zusje? Ik zal Uil vragen om jou te brengen en dan gaan Uil en ik een plan bedenken om het voor jou hier goed te maken. Ik wil jou echt niet missen, want jij bent mijn grote vriend. Maar als je daar een poosje geweest bent, moet je echt echt terugkomen! Beloof je dat?"

Konijn kijkt naar zijn vriendje en ziet een traan over zijn wang lopen. "Ik durf het niet te beloven, Eekhoorn, maar ik zal er heel goed over nadenken; en ik wil jou ook niet missen!"

Michèle en Hetty

Hebreeuwse miniaturen

שלום

Christus aan het kruis

Niet lang geleden dook volkomen onverwacht een verloren gewaand schilderij van Peter Paul Rubens op, getiteld 'Christus aan het kruis'. Het werk uit 1613 hing gewoon bij iemand in Parijs boven het dressoir en de vondst was groot nieuws.

Op verreweg de meeste afbeeldingen van dit tafereel is er boven Jezus' hoofd een bordje aan het kruis bevestigd met daarop de letters INRI. Het zijn de beginletters van de Latijnse woorden *Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum*, Latijn voor 'Jezus van Nazareth, koning van de Joden'. Maar Rubens heeft duidelijk Johannes 19:20 gelezen: 'Het stond er in het Hebreeuws, het Grieks en het Latijn'. Zo moet het dus, heeft hij gedacht, niet alleen in het Latijn en ook niet afgekort, maar drie maal woord voor woord en natuurlijk in Hebreeuwse, Griekse en Latijnse letters.

En wat ik nog het knapst vind: kennelijk wist Rubens dat wat Johannes 'Hebreeuws' noemt in werkelijkheid Aramees moet zijn geweest. Dat was de taal die destijds in Jeruzalem en omstreken gesproken werd. Kennelijk heeft iemand voor hem gereconstrueerd hoe de woorden in het Aramees geluid moeten hebben en het is voor zover ik op de foto's zien kan keurig op het schilderij terechtgekomen. Renaissance in optima forma: de bronnen serieus nemen én erachter kijken.

Arian Verheij
Lees alle miniaturen op
www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen

21 februari: avond van hoop aan vooravond herdenking bombardement '44

Het is intussen bijna een traditie om aan de vooravond van de herdenking van het afschuwelijke bombardement van 22 februari 1944 op Nijmegen met zang en licht stil te staan bij de dromen van de slachtoffers van toen.

In 2019 werd een start gemaakt met deze zangavond. Ook dit jaar zingen op zaterdagavond 21 februari dertien koren en enkele troubadours liedjes van leven en hoop. Dat gebeurt in de Molenstraatkerk en bij herdenkingsmonument De Schommel. Samen zorgen zij - zo'n tweehonderdvijftig zangers uit alle delen van de stad - voor een bijzondere herinneringskracht op deze avond.

Stadspijn

Het bombardement kostte het leven aan bijna 800 mensen, vele duizenden raakten gewond en het hart van de stad werd weggevaagd. Ook het karakteristieke oude NS-station werd vol geraakt, evenals enkele winkels en panden aan de Kraijenhofflaan. Over deze stadspijn werd lang gezwegen. Dóórgaan, was het motto. Pas later bleek dat de oorlogspijl toch in het hoofd van vele Nijmegenaren was blijven zitten. Dat bleek op vertelfestivals die vanaf eind jaren negentig plaatsvonden. In 2000 werd een stilstaande Schommel als herinneringsmonument op de oude speelplek van de getroffen Montessorikleuterschool geplaatst. In 2016 kreeg de brandgrens een markering met allen namen van de slachtoffers op plaatjes in vele straten. Later kwam er nog een fotowand in de Emaushof met alle doden en namen.

Brandgrens

Voorafgaand aan de start van deze zangavond worden door leden van Gilde Nijmegen op de brandgrens van het bombardement, de markeringen met de namen van de slachtoffers, lichtjes geplaatst. De Gildegidsen geven deze avond ook uitleg op de Brandgrens vanaf het vertrekpunt in de Molenstraatkerk.

Daar is ook vanaf medio februari een pop-up expositie over de stadspijn van toen dagelijks te zien. De klokken van de Stevenskerk luiden deze avond van hoop en leven op 21 februari in.

Avond van Hoop

De avond van hoop en leven start buiten aan het eind van de middag onder het afdak van de kerk in de Molenstraatkerk. Hier zingen al vanaf 17.15 uur enkele koren.

In de Molenstraatkerk zingen koren vanaf circa 18.15 uur

Deelnemende koren zijn onder meer Cantiamo, Surplus, het Kelderkoor, Campuskoor Veelstemmig, kinderkoor Dukenburg, de Heese Stemmen, Oosterburen, het Nijmeegse Mannenkoor, de Vocal Group Revolt, popkoor Connect, het Colourful City Koor, Good Company, Ex Falso en een tweetal muziekduo's (Karel Bosman en Kicked) met speciaal geschreven liedjes over hoop en herinnering aan toen. Documentairemaker en journalist Sinan Can spreekt omstreeks 20 uur een overweging uit.

De zangavond wordt afgesloten bovenaan de Marikenstraat bij de verlichte Schommel, het herdenkingsmonument van het bombardement. Vanaf circa kwart voor negen zingen hier het Nijmeegs Mannenkoor, het Colourful City Koor en Oosterburen.

Het initiatief voor deze avond is weer genomen door de organisatie Brandgrens024 en het 4&5 mei comité.

Exposities

In de Molenstraatskerk is ook een pop-up expositie over het bombardement van 22 februari 1944 en de stadspijn. Deze expositie is te zien tot eind februari.

In het Archief aan de Mariënburg is tot het eind februari de expositie Van Droom naar Drama over het oude station dat in 1944 tweemaal getroffen werd door bommen en vuur, in februari en in september 1944. In februari vielen hier toen zo'n honderd doden.

Herdenking bombardement op Nijmegen

Zondag 22 februari is wederom de officiële gemeentelijke herdenking van het bombardement bij De Schommel.

Het programma start met een oecumenische gebedsdienst in het kader van de stedelijke herdenking van het bombardement op Nijmegen, 82 jaar geleden.

Deze dienst vindt plaats in de Petrus Canisiuskerk/ Molenstraatkerk, Molenstraat 37 om 12.00 uur (inloop vanaf 11.45 uur). Om 12.30 uur: stille stoet vanaf kerk naar monument De Schommel (Raadhuis), om 13.00 uur start de herdenking

Op het tijdstip dat de bommen vielen (13.28 uur) wordt 2 minuten stilte in acht genomen. Met toespraken van Joe Popolo Amerikaanse ambassadeur en de burgemeester van Nijmegen.

Samenwerking tussen Stichting In Paradisum, Raad van Kerken Nijmegen en omstreken en gemeente Nijmegen. Met medewerking van: Montessorischool Nijmegen-Oost.

Protestantse Gemeente Nijmegen / Landwijk

Kerkenraad

Scriba: G. Hoek, tel. (024) 356 51 77
of 06 - 163 003 28
e-mail: scriba.kr@pkn-nijmegen.nl

Kerkelijk bureau

Maranathakerk (zaal 4)
Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. 06 - 298 114 14 (dinsdag 10 - 12 uur)
e-mail: kerkelijkbureau@pkn-nijmegen.nl

College van Kerkrentmeesters

Aanwezig in het Kerkelijk bureau op
dinsdag 10-12 uur: tel. 06 - 298 114 14
Correspondentie: bij voorkeur per mail:
cvk@pkn-nijmegen.nl

Penningmeester: Yvonne Sans

Bank: NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN

Collectebonnen: boek 50 euro of een
meervoud over naar rekeningnummer
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN
o.v.v. 'Collectebonnen'

Diaconaal bureau

Maranathakerk (zaal 4)
Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
Geopend ma, di, do: 09.00 - 13.00 uur
tel. 06 - 426 945 14 of e-mail:
diaconie@pkn-nijmegen.nl

Ook voor diaconale hulpvragen!

Rekeningnr: NL52 INGB 0000 9026 39
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

Kopij voor Zondagsnieuws

zondagsnieuws@pkn-nijmegen.nl
aanleveren op donderdag vóór 12 uur

Werkgroepen

- Beheer: beheer@pkn-nijmegen.nl
- Communicatie:
communicatie@pkn-nijmegen.nl
- Diaconie: diaconie@pkn-nijmegen.nl
- Inspiratie: inspiratie@pkn-nijmegen.nl
- Jeugd & Jongeren:
jeugd@pkn-nijmegen.nl
- Liturgie & Eredienst:
eredienst@pkn-nijmegen.nl
- Pastoraat:
pastoraat@pkn-nijmegen.nl

Colofon

**Over & Weer is het kerkblad van de
Protestantse Gemeente
Nijmegen/Landwijk**

Wilt u kopij aanleveren?

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk
zondag 8 maart aanleveren via:
overenweer@pkn-nijmegen.nl
Dit nummer verschijnt 24-27 maart.

U kunt Over & Weer ook digitaal lezen:
[www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/
over-en-weer](http://www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/over-en-weer)

Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. 06 - 29811414, dinsdag 10-12 uur
mail: kerkelijkbureau@pkn-nijmegen.nl

Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met de redactie
via mail of tel. 06 - 426 945 14.

Medewerkers:

Sabine Schols (vormgeving / redactie),
Cor Sikkens (fotografie)

Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

Druk en verzending: Editoo (Arnhem)

Algemene adressen

Maranathakerk

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
www.pkn-nijmegen.nl

Koster: Willem van Tilburg,
tel: (024) 355 45 20, e-mail:
koster.maranathakerk@pkn-nijmegen.nl

Bereikbaarheid pastoraat

Hendrik Jan Bosman,
tel: (024) 354 1133 / 06 - 413 613 27
hendrikjan.bosman@pkn-nijmegen.nl

Ontmoetingskerk

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56
www.ontmoetingskerk.net
secretariaatpgn@ontmoetingskerk.net

Bespreking kerkruimtes:

via de website (zoek op 'zaalbeheer')

Bereikbaarheid pastoraat

Zie pag. 'Nieuws vanuit de vierplekken'

Auto-ophaaldienst: Renske Schoen-
maker, autodienst@pkn-nijmegen.nl
of tel. 06 - 454 049 76

Kleine Bartholomeüskerk

Nieuwe Holleweg 2, 6573 DX Beek-
Ubbergen

Bereikbaarheid pastoraat

Jeanette van der Zande
e-mail: jvanderzande8@upcmail.nl
tel. 06-253 073 69

Oecumenische Studentenkerk

kerkgebouw: Erasmuslaan 9a
ds. Marieke Fernhout, tel. (024) 361 91
88 (algemeen) mobiel: 06 - 234 366 53
e-mail: marieke.fernhout@ru.nl
website: www.ru.nl/studentenkerk

Luthers Zuid Nederland

kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79
Coördinatie: prof. dr. em. M. Matthias
e-mail: mmatthias@pthu.nl
website: www.lutherszuidnederland.nl

Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600 /
mobiel: 06 - 229 875 97
e-mail: b.zondag@pompestichting.nl

Radboudumc

ds. Anneke de Vries,
mw. Jocelyn van Nieuwenhuijzen,
e-mail: anneke.devries@radboudumc.nl
tel. (024) 361 33 20

Canisius Wilhelminaziekenhuis

ds. Andrea Visser, tel. (024) 365 86 69
e-mail: andrea.visser@cwz.nl

Stichting Kalorama

Daniëlla Martina
tel. (024) 684 77 77

Stadskerk Nijmegen

Ron Visser
e-mail: info@stadskerknijmegen.nl

Data kopijsluiting 2026

- nr 3 - zondag 8 maart
(verschijnt 24-27 maart)
- nr 4 - zondag 19 april
(verschijnt 5-8 mei)

Na 2 dagen repeteren tijdens het Jongeren theaterweekend in de Ontmoetingskerk was het zondag 25 januari tijd voor een eigentijdse interpretatie van het Bijbelverhaal uit het paradijs. Deze editie gemist? Dan krijg je het weekend van 30+31 januari 2027 een nieuwe kans!

Het kinderlied

Ooit kregen kinderen het geloof met de paplepel ingegoten. En wat minstens zo belangrijk was: dat werd door de ruimere context ondersteund en aangevuld. Velen van ons hebben nog wel herinneringen aan deze context van verzuiling: op school, op de vereniging, op club kwam je veelal steeds dezelfde kinderen tegen, die veelal ook dezelfde achtergrond hadden en die de normen en waarden van 'thuis' met je deelden. Een gebed vóór de maaltijd was in alle kringen vanzelfsprekend en de gedeelde achtergrond maakt inside-grapjes voor iedereen begrijpelijk.

Die verzuilde context bestaat niet meer. Dat heeft enerzijds ruimte en lucht gegeven, en velen zullen het hebben gewaardeerd dat strakke teugels van de sociale controle werden gevierd. Maar zeker een nadeel mag heten dat de normen en waarden die we aan kinderen mee willen geven niet langer zomaar worden gedeeld door anderen, laat staan ondersteund of aangevuld.

En daarmee is ook een belangrijke bron van de geloofsofvoeding verdwenen. Ooit werden op de christelijke scholen de verhalen verteld een meegegeven, en werden liedjes geleerd; een belangrijke aanvulling op de christelijke opvoeding thuis. Om dat gemis wat op te vangen zijn we begonnen met kinderliederen in de diensten te zingen: om een repertoire op te bouwen dat kinderen elders niet meer makkelijk opdoen.

Om de liederen de kans te geven in te slijpen laten we ze zo ver mogelijk een maand lang iedere dienst zingen. Dat zal niet altijd passen bij het karakter van de dienst, maar wel bij het karakter van een kerk die ook de jongsten, en jonge gezinnen, plek wil bieden.

Ieder jaar wordt er een roostertje gemaakt. Het is steeds weer zoeken naar geschikte kinderliederen. Wie suggesties heeft: van harte welkom!

Ds Wouter Slob